

Besluit **Accreditatiebesluit met een positief eindoordeel voor de opleiding Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs (professioneel gerichte bachelor) van de Erasmushogeschool Brussel**

datum	Samenvattende bevindingen en overwegingen
9 juni 2015	De NVAO steunt haar inhoudelijke besluitvorming op de onderstaande elementen uit het
onderwerp	visitatierapport.
accreditatiebesluit	
(003833)	<i>Generieke kwaliteitswaarborg 1 – Beoogd eindniveau</i>
bijlagen	De visitatiecommissie (commissie) beoordeelt het beoogd eindniveau als goed.
4	

De professioneel gerichte opleiding Bachelor in het onderwijs: Secundair onderwijs is één van de vier opleidingen in het Departement Onderwijs en Pedagogie van de Erasmushogeschool Brussel. De visie van de opleiding is een combinatie van de departementale visie en de onderwijsvisie van de opleiding zelf. Het departement streeft ernaar om competente leraren op te leiden die respect hebben voor menselijke waardigheid en culturele eigenheid en die zich vanuit een professionele identiteit willen inzetten voor een betere en gezondere samenleving. De opleiding gaat hierop verder en wil haar maatschappelijke rol opnemen door leraren op te leiden die – op een autonome wijze, met een kritische houding en een hart voor onderwijs – uitmunten in hun vak. De commissie beoordeelt deze visie als een sterk punt van de opleiding. Bovendien waardeert de commissie de opleidingsspecifieke leerresultaten omdat ze enerzijds aansluiten bij de domeinspecifieke leerresultaten en gebaseerd zijn op het Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de basiscompetenties van de leraren (2007), en anderzijds omdat ze bijdragen aan de sterke profilering van de opleiding.

In het academiejaar 2012–2013 studeerden er 335 studenten aan de opleiding Bachelor in het onderwijs: Secundair onderwijs van de Erasmushogeschool Brussel.

Generieke kwaliteitswaarborg 2 – Onderwijsproces

De commissie beoordeelt het onderwijsproces als voldoende.

De opleiding biedt een regulier traject van 180 studiepunten aan. Het ontwikkelen van de basiscompetenties staat centraal doorheen de studieloopbaan. Het goed uitgebouwd didactisch kader is om die reden opgezet rond drie leeromgevingen: deskundigheid, bekwaamheid en identiteit. Men legt de nadruk op zowel vakinhoudelijke als algemeen-pedagogische aspecten. In het academiejaar 2013–2014 rolde de opleiding een nieuw curriculum uit in de drie opleidingsjaren. De drie leeromgevingen werden aangevuld met twee leerlijnen per leeromgeving.

Pagina 2 van 8 De leeromgeving deskundigheid draait rond inhoudelijke kennis en vaardigheden en volgt de leerlijnen inhoudelijke deskundigheid en taaldeskundigheid. Bekwaamheid volgt de leerlijnen klasbekwaamheid en interactiebekwaamheid. Het is de bedoeling dat studenten hier de opgedane kennis en vaardigheden integreren in een specifieke beroepscontext. Bij identiteit zet men in op reflectie over het leraarschap. Hierbij passen de leerlijnen reflecterend en onderzoekend leraarschap en maatschappelijk engagement. De zes leerlijnen moeten leiden tot een geleidelijke beheersing van de leerresultaten bij de studenten. De combinaties van onderwijsvakken werd tegelijkertijd herbekeken op vraag van het werkveld.

De stage is een elementair deel van de opleiding. Het werkveld stelde de specifieke vraag om de studenten eerst van een voldoende grote kennisbasis te voorzien vooraleer hun stage in het werkveld aanvangt. Daarom bereidt men de studenten in het eerste opleidingsjaar via interne stages voor op de externe stages in het tweede opleidingsjaar. De stagevoorbereiding gebeurt aan de hand van demolesen, observaties in het onderwijs, proeflessen, peerreflecties en zelfreflecties. De externe stage start in semester drie met acht uur stage per week, in semester vier worden dat twaalf uur stage per week en in het derde opleidingsjaar zijn dit zestien uur stage per week. Voor het hele studietraject begroot de opleiding ten minste 48 studiepunten voor de praktijkcomponent. De studenten krijgen minstens een keer per periode bezoek van een stagebegeleider en na elke stageles voorziet men feedback door mentor en/of stagebegeleider. De geleidelijke opbouw van de competentiebeheersing is een pluspunt volgens de commissie, maar men stelt eveneens vast dat praktijkervaringen (onder een of andere vorm) in het eerste jaar wenselijk zouden zijn. Voor de bachelorproef (7 studiepunten) kiezen studenten vanuit hun praktijkervaringen een praktijkprobleem en voeren ze rond dit praktijkprobleem een eenvoudig actieonderzoek uit. Een promotor begeleidt het onderzoeksproces. De opleiding hanteert een brede waaier van werkvormen. Binnen de leeromgeving deskundigheid draagt men kennis, inzichten en vaardigheden over via hoorcolleges, werkcolleges en practica. In de leeromgeving bekwaamheid streeft men naar competentieontwikkeling binnen de beroepscontext via stages, projectweken en didactische labo's. De competenties in de leeromgeving identiteit behaalt men door middel van reflecties en de bachelorproef. De commissie geeft aan dat het gebruik van ICT en media een werkpunt is. Het cursusmateriaal kan in sommige gevallen ook een update gebruiken. Internationalisering vult men op drie manieren in: internationalisation@home, study abroad en docentenmobiliteit. De opleiding voorziet basismogelijkheden, maar verdere initiatieven zijn eerder beperkt.

Tijdens het visitatiebezoek maakte de commissie kennis met enthousiaste teamleden van een kleine, dynamische groep van docenten die oog hebben voor studenten. De visitatiecommissie raadt de opleiding aan de insteek van professionalisering te verbreden en ook aandacht te besteden aan de pedagogische en onderwijskundig theoretische achtergronden die nodig zijn voor het opleiderschap.

Met betrekking tot het kwaliteitszorgsysteem zag de commissie enkele goede initiatieven en aanzetten. Veel van de initiatieven zitten echter in de plan- en implementatiefase. De komende jaren is het een uitdaging voor de opleiding om dit systeem verder uit te bouwen en op te volgen.

In de vakspecifieke lokalen is voldoende didactisch materiaal aanwezig. Men besteedt in deze lokalen ook aandacht aan nieuwe mediadragers en ICT. De studenten kunnen eveneens terecht in het studielandschap.

Pagina 3 van 8 Deze vernieuwde ruimte herbergt de bibliotheekcollectie van het departement en biedt daarnaast 220 zitplaatsen aan. In de bibliotheek kunnen de studenten vakspecifieke literatuur raadplegen. Het Departement Onderwijs en Pedagogie zet in op verschillende grondig uitgewerkte begeleidingsinitiatieven, samengebracht onder de dienst STUDIE.punt, om een vlotte studieloopbaan te bevorderen. Deze dienst biedt studiebegeleiding, trajectbegeleiding, studentenbegeleiding, flexibele leerwegen, een ombudsdienst en taalbegeleiding aan. Studenten uit het eerste opleidingsjaar worden bijgestaan door een persoonlijke coach die fungeert als contact- en vertrouwenspersoon. De commissie adviseert om het zorgkader meer af te stemmen op het instroomprofiel in functie van een betere begeleiding.

Generieke kwaliteitswaarborg 3 – Gerealiseerd eindniveau

De commissie beoordeelt het gerealiseerde eindniveau als voldoende.

Het academiejaar is opgesplitst in twee semesters. Op het einde van elk semester is er een examenperiode waarin de studenten examens afleggen over de opleidingsonderdelen van het betreffende semester. Examens worden georganiseerd op het einde van het eerste en tweede semester (eerste zittijd) en tijdens de maanden augustus/september (tweede zittijd). De leeromgeving, het niveau en de doelstellingen van het opleidingsonderdeel bepalen welke evaluatievormen men gebruikt. Kennis en vaardigheden binnen deskundigheid toetst men aan de hand van mondelinge of schriftelijke examens, individuele of groepswerkstukken en presentaties. De stages binnen bekwaamheid evalueert men via werk- en leerreflecties, peer- en zelfevaluaties, de stagebegeleiding, de stagemap en de stagebeoordelingsvergadering na een stageperiode. Binnen identiteit evalueert men reflectievaardigheden op basis van het portfolio en de feedbackmomenten.

Het toetsbeleid is opgebouwd uit vier bouwstenen: beleid en organisatie, de constructie, de uitvoering en de evaluatie van de toetsing. Studenten weten wat de opleiding van hen verwacht, waardoor het toetsbeleid transparantie garandeert. De commissie is van mening dat de opleiding eveneens op zoek moet gaan naar een formeel instrument dat de betrouwbaarheid en de validiteit van het toetsbeleid kan nagaan.

Op basis van de DHO-tabellen blijkt dat ongeveer 60% van de studenten erin slaagt het diploma te behalen binnen de begrote studieduur. Tussen 2006 en 2011 stopten gemiddeld 39,4% van de studenten na hun eerste jaar. Na gesprekken met alumni en het werkveld kan men vaststellen dat beide groepen tevreden zijn over de inzetbaarheid van de studenten en meer specifiek hun functioneren in een grootstedelijke context en hun omgang met onverwachte klasomstandigheden.

De commissie heeft vastgesteld dat de opleiding Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs (professioneel gerichte bachelor) voldoet aan alle generieke kwaliteitswaarborgen. Ze beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende.

Aanbevelingen commissie

De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van de commissie.

Bevindingen NVAO

- Het visitatierapport is opgesteld en onderbouwd overeenkomstig het toepasselijke Kader voor de opleidingsaccreditatie 2de ronde (8 februari 2013);
- De commissie heeft voor de externe beoordeling het visitatieprotocol gevolgd zoals vastgesteld door de Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad (augustus 2013);
- Het visitatierapport geeft inzicht in de samenstelling van de commissie;
- Het visitatierapport bevat een onderzoek ten gronde naar de aanwezigheid van voldoende generieke kwaliteitswaarborgen.

Besluit¹

betreffende de accreditatie van de Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs (professioneel gerichte bachelor) van de Erasmushogeschool Brussel.

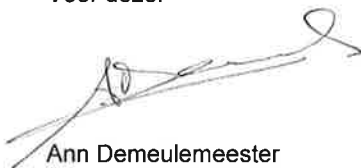
De NVAO,
Na beraadslaging,
Besluit:

Met toepassing van de Codex Hoger Onderwijs, in het bijzonder de artikelen II.133-II.149, besluit de NVAO accreditatie te verlenen aan de opleiding Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs (professioneel gerichte bachelor) georganiseerd door de Erasmushogeschool Brussel. De opleiding wordt aangeboden te Brussel zonder afstudeerrichtingen. De kwaliteit van de opleiding is voldoende.

De accreditatie geldt vanaf 1 oktober 2015 tot en met 30 september 2023.

Den Haag, 9 juni 2015

De NVAO
Voor deze:

Ann Demeulemeester
(vicevoorzitter)

---

¹ Het ontwerp accreditatiebesluit werd aan de instelling bezorgd voor eventuele opmerkingen en bezwaren. De instelling heeft geen opmerkingen en/of bezwaren geformuleerd op het ontwerp accreditatiebesluit.

Pagina 5 van 8 **Bijlage 1: Globale oordelen NVAO**

De onderstaande tabel geeft per generieke kwaliteitswaarborg het globaal oordeel van de NVAO weer, alsook het eindoordeel.

Generieke kwaliteitswaarborg	Oordeel
1. Beoogd eindniveau	Goed
2. Onderwijsproces	Voldoende
3. Gerealiseerd eindniveau	Voldoende
Eindoordeel	Voldoende

Naam instelling	Erasmushogeschool Brussel
Adres instelling	Nijverheidskaai 170 B-1070 BRUSSEL
Aard instelling	ambtshalve geregistreerd
Naam associatie	Universitaire Associatie Brussel
Naam opleiding (Graad, kwalificatie, specificatie)	Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs
Niveau en oriëntatie	professioneel gerichte bachelor
Bijkomende titel	Leraar
Opleidingsvarianten: – Afstudeerrichtingen – Studietraject voor werkstudenten	– geen – geen
Onderwijstaal	Nederlands
Vestiging(en) opleiding	Brussel
Studieomvang (in studiepunten)	180
Vervaldatum accreditatie, tijdelijke erkenning of erkenning nieuwe opleiding	30 september 2016
Academieja(a)r(en) waarin opleiding wordt aangeboden	Academiejaar 2014-2015
(Delen van) studiegebied(en)	Onderwijs
ISCED benaming van het studiegebied	Education

1. De Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs formuleert concrete doelstellingen, ontwerpt krachtige en stimulerende leeromgevingen in een veilig en ondersteunend klasklimaat, gebruikt passende werkvormen en een correcte evaluatiemethodiek ter ondersteuning van het leer- en ontwikkelingsproces. Hij neemt hierbij als uitgangspunt de klasgroep en de individuele leerling en differentieert waar nodig.
2. De Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs creëert een positief leer- en leefklimaat voor leerlingen, met aandacht voor de lichamelijke en geestelijke gezondheid van de leerling. Hij begeleidt attitudevorming bij leerlingen en bereidt ze voor op maatschappelijke participatie. Hij speelt gericht in op sociale, culturele en talige diversiteit.
3. De Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs beheerst de domeinspecifieke vakinhoudelijke en vakdidactische (basis)kennis, vertaalt deze op een gestructureerde, kritische en creatieve manier in het Standaardnederlands naar leerlingen en integreert ICT-toepassingen. Hij ontwikkelt een attitude van levenslang leren.
4. De Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs creëert een efficiënte en stimulerende werk- en leeromgeving naar aanpak, tijd en ruimte en gaat correct om met administratieve taken.
5. De Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs ontwikkelt praktijkgerichte onderzoeksvaardigheden, is op de hoogte van en integreert vernieuwende tendensen binnen het vakdomein, reflecteert kritisch op zijn eigen functioneren en stuurt zichzelf bij.
6. De Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs beheerst de communicatieve basisvaardigheden om op een correcte manier in gesprek te gaan met ouders, rekening houdende met de diversiteit en de complexiteit van de context.
7. De Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs functioneert teamgericht en maakt de eigen pedagogische en (vak)didactische aanpak bespreekbaar. Hij neemt in het schoolteam mee de verantwoordelijkheid voor de realisatie van het pedagogisch project en ontwikkelt ondernemingszin.
8. De Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs ontwikkelt communicatieve vaardigheden om op een gepaste manier in gesprek te gaan met externe partners, met het oog op het uitbouwen van een netwerk.
9. De Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs neemt deel aan het maatschappelijke debat over onderwijskundige thema's en de rol van de leraar in de samenleving, ook in internationaal perspectief.
10. De Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs denkt kritisch en met een open geest na over ontwikkelingen op sociaal-politieke, sociaaleconomische, levensbeschouwelijke, cultureel-esthetische en cultureel-wetenschappelijke domeinen.

Datum validatie: 10 juni 2013

Voorzitter:

- Luc Van Riet, coördinerend directeur van de netoverschrijdende scholengemeenschap Noordwest-Brabant.;

Leden:

- René Vanotterdijk, ere-coördinerend inspecteur van de Vlaamse Gemeenschap.;
- Mieke Lunenberg, universitair hoofddocent en onderzoeker (gebied professionele ontwikkeling van lerarenopleiders), Onderwijscentrum Vrije Universiteit, Amsterdam. (onderwijsdeskundige);
- Mike Slangen, student Secundair onderwijs aan de Hogeschool PXL (student-lid).

De commissie werd ondersteund door Jannes Motmans, stafmedewerker kwaliteitszorg verbonden aan de Cel Kwaliteitszorg van de Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad, secretaris.